

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2017

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2017 (K 13/2018 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Timo V. Korhonen, Eduskunnan tilintarkastajat
- KHT, JHT Jarmo Lohi, BDO Oy
- eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio, Eduskunnan kanslia
- tarkastuspäällikkö Erkki Kurikka, Eduskunnan kanslia
- puheenjohtaja Sarianna Mankki, AIR — Avustajat Ilman Rajoja ry
- yhdistyksen sihteeri Iiris Määttä, Eduskunnan akavalaiset ry
- I varapuheenjohtaja Marja Wallin, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- AIR - Avustajat Ilman Rajoja ry
- Eduskunnan akavalaiset ry
- Eduskunnan ammattiosasto ry
- Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2017 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, onko hallintojohtaja syylistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus eduskuntaa kohtaan, taikka rikkonut Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai eduskunnan tilisääntöä. Hal-

Valiokunnan mietintö TrVM 4/2018 vp

linnon tarkastuksessa on selvitetty kansliatoimikunnan ja eduskunnan kanslian toiminnan lainmukaisuutta.

Eduskunnalle (pl. luvut 30 ja 40) myönnettiin määrärahoja kaikkiaan 159,2 miljoonaa euroa. Talousarviokirjanpidon mukaan vuonna 2017 myönnettyistä määrärahoista käytettiin 134,4 miljoonaa euroa. Eduskunnan rakennusten peruskorjauksen vuonna 2017 käytettävissä ollut määräraha oli 51,8 miljoonaa euroa sisältäen edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat. Tilikauden aikana tästä käytettiin 34,6 miljoonaa euroa. Kyseistä määrärahaa siirtyi tilivuodelle 2018 17,2 miljoonaa euroa. Eduskunnan tietohallinnon investointien vuonna 2017 käytettävissä ollut määräraha oli 7,9 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana tästä käytettiin 4,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa siirtyi tilivuodelle 2018 3,0 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle määrärahoja siirtyi yhteensä 20,2 miljoonaa euroa. Eduskuntaryhmille maksettavaan avustajatukeen (mom. 21.10.51) myönnettiin valtion vuoden 2017 talousarviossa 2,8 miljoonaa euroa. Määräraha ylittyi 230 730 eurolla. Eduskunnan kansliatoimikunta myönsi 8.2.2018 ylitysluvan ko. arviomäärärahan ylittämiseen.

Eduskunnan toiminnan kulut vuonna 2017 olivat yhteensä 87,3 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,2 prosenttia. Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut (53,2 miljoonaa euroa; laskua 7,1 prosenttia) sekä palveluiden ostot (49,3 miljoonaa euroa; laskua 12,6 prosenttia).

Valiokunta on aiemmin mietinnössään TrVM 3/2015 vp korostanut vuosille 2007—2017 ajoittuvan eduskunnan peruskorjauksen kustannusten hallinnan ja aikataulussa pysymisen tärkeyttä. Peruskorjauksessa eduskunnan kiinteistöllä olevien kohteiden urakat budjetoitiin, kilpailutettiin ja hankittiin rakennuskohtaisesti. Eduskuntatalon peruskorjauksessa toteutuksen ja kustannusten riskiä jaettiin tilaajan ja pääurakoitsijan kesken sopimalla toteuttamistavaksi tavoite- ja kattohintaan projektinjohtourakka, jossa urakoitsija maksaa sovitun (10 %) tavoitehinnan ylityksestä. Eduskuntatalon peruskorjauksen kustannukset ovat noin 116 miljoonaa euroa (alv 0 %), mikä alittaa toteutuspäätöksen yhteydessä kustannuksiksi arvioitua 125 miljoonaa euroa (alv 0 %). Peruskorjauksen yhteydessä tehtiin erilaisia lisätöitä mm. turvallisuuteen liittyen, mutta valiokunnan saaman selvityksen mukaan ne eivät vaarantaneet kokonaisbudjettia. Eduskuntatalon projektinjohtourakan taloudellinen loppuselvitys valmistuu syksyllä. Sen yhteydessä käydään läpi, mitkä ovat erikseen korvattavia muutos- ja lisätöitä. Valiokunta kiinnittää huomiota urakan lisätöihin ja korostaa, että lisätöiden osuuden selvittäminen on tärkeää, kun kyseessä on suuruusluokaltaan näin merkittävä hanke.

Tarkastusvaliokunta on edellisiltä vuosilta antamissaan mietinnöissä (TrVM 3/2015 vp, TrVM 3/2016 vp ja TrVM 5/2017 vp) pitänyt perusteltuna, että avustajajärjestelmän toimivuudesta tehdään arviointi. Vuonna 2017 perustettiin eduskunnan avustajajärjestelmän toimivuutta ja kehittämistä arvioiva työryhmä, jonka tehtävänä on avustajajärjestelmän arviointi ja kehittäminen sekä avustajien aseman parantaminen. Asiantuntijakuulemisessa saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää edelleen tärkeänä avustajajärjestelmän kehittämistä. Lisäksi kuulemisessa tuotiin esiin eduskuntatyöhön liittyvä toistuva ongelma eduskunnan kanslian valmistautumattomuudesta töiden ruuhkautumiseen siitä huolimatta, että ruuhkautuminen on yleensä ennakoitavissa ja sen syntymekanismi on tiedossa. Toimintayksiköiden sisäinen ja yksiköiden välinen töiden jakaminen on myös osoittautunut ongelmalliseksi. Sijaistuksiin sopivat henkilöt ovat usein samanaikai-

Valiokunnan mietintö TrVM 4/2018 vp

sesti kiireisiä, ja esimerkiksi valiokuntasihteeristössä tarvitaan sektorikohtaista perehtymistä, mikä vaikeuttaa asiantuntevan lisätyövoiman hankkimista kiiretilanteissa.

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat eduskunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 13/2018 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 11.10.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Eero Heinäluoma sd
varaohjeenjohtaja Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Maarit Feldt-Ranta sd
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Eero Reijonen kesk
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Kaj Turunen kok
varajäsen Pia Viitanen sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen.